

CURSUL 6

Biomii și biodiversitatea. Rolul biodiversității în menținerea echilibrului ecologic. Conservarea naturii. Rețeaua Natura 2000

Cuprins

6.1. Biomii și biodiversitatea	1
6.2. Rolul biodiversității în menținerea echilibrului ecologic	
6.3. Conservarea naturii. Rețeaua Natura 2000	
6.4. Ariile naturale protejate	
6.4.1. Parcuri Naționale din România	
6.4.2. Munții Apuseni - Cetățile Ponorului	

6.3. Conservarea naturii. Rețeaua Natura 2000

Capitalul natural reprezentat de ecosisteme naturale și seminaturale formează „suportul vieții”, asigurând resursele și serviciile care stau la baza dezvoltării socio-economice. Valorile biodiversității formează patrimoniul natural care trebuie folosit de generațiile actuale fără a mai periclita șansa generațiilor viitoare de a se bucura de aceleași condiții de viață. O modalitate de a conserva patrimoniul natural european este de a crea o rețea de arii naturale protejate, reprezentativă pentru diversitatea speciilor și habitatele acestora ce trebuie protejate. Dezvoltarea unei rețele de arii de conservare a naturii se bazează pe două Directive ale Uniunii Europene:

- Directiva Habitate (Directiva 92/43 privind conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice);
- Directiva Păsări (Directiva 79/409 referitoare la conservarea păsărilor sălbatice).

Rețeaua „Natura 2000” este o Rețea Ecologică Europeană de Arii Speciale de Conservare și Arii de Protecție Specială Avifaunistică, constituită conform celor două Directive, mai sus menționate. Pentru declararea unui sit „Natura 2000”, se ține seama de interesele economice, culturale și sociale din zona vizată, fiind permise activități economice care sunt în sprijinul dezvoltării durabile și nu afectează starea de conservare favorabilă a sitului respectiv. Între țările membre și candidate la Uniunea Europeană, România deține cea mai mare diversitate biogeografică. În comparație cu alte țări ale Uniunii Europene, pe teritoriul României se interferează 5 regiuni biogeografice, din cele 11 europene și anume:

1. Alpină
2. Continentală
3. Panonică
4. Pontică
5. Stepică

Ecosistemele naturale și seminaturale reprezintă cca. 47 % din suprafața României. Au fost identificate în țara noastră:

- cca. 60 % din populația europeană de urs brun (*Ursus arctos*)
- cca. 40 % din populația europeană de lup (*Canis lupus*)
- cca. 40 % din populația europeană de râși (*Lynx lynx*)

Prin valoarea ridicată a biodiversității pe care o deține, România va aduce o contribuție importantă la realizarea Rețelei Ecologice Europene „Natura 2000”. Declararea siturilor „Natura 2000” se va face:

- ✓ Într-o singură etapă pentru Ariile de Protecție Specială Avifaunistică constituite conform Directivei Păsări, prin declararea lor la nivel național și comunicarea listei cu Situri de Importanță Comunitară la Comisia Europeană, până în anul 2007;
- ✓ În 3 etape pentru Ariile Speciale de Conservare constituite conform Directivei Habitate:
  - Elaborarea listei potențialelor Situri de Importanță Comunitarăși înaintarea acestora Comisiei Europene în 2007;
  - Selectarea listei cu propunerile de Situri de Importanță Comunitară, prin negocierea acestora, în cadrul unor seminarii biogeografice, care vor avea loc în fiecare regiune biogeografică în parte, cu participarea reprezentanților Comisiei Europene, ai guvernului și O.N.G.-urilor, în intervalul 2009-2010;
  - Siturile de Importanță Comunitară devin Arii Speciale de Conservare, creându-se Rețeaua Ecologică Europeană „Natura 2000”.

6.4. Ariile naturale protejate

Ariile naturale protejate sunt incluse în Legea nr. 5/2000 privind amenajarea teritoriului național, secțiunea a III-a, zone protejate. În țara noastră sunt acceptate următoarele categorii de arii naturale protejate (definite în funcție de obiectivele de management atribuite): rezervație științifică, rezervație naturală, parc național, parc natural, monument al naturii, rezervație a biosferei, zonă umedă de importanță internațională (sit Ramsar), sit al patrimoniului natural, arii speciale de conservare, arii speciale de protecție

La nivel internațional au fost declarate trei Rezervații ale Biosferei: Delta Dunării, Parcul Național Retezat (din 1979), Parcul Național Rodna (din 1979), Există 2 situri Ramsar: Delta Dunării (din 1991), Insula Mică a Brăilei (din 2001)

Din cele 198 tipuri de habitate europene dintre care 65 sunt prioritare, în România se regăsesc 94 tipuri de habitate dintre care 23 sunt prioritare fiind listate în Anexa II a Legii 462/2001 (Tipuri de habitate naturale care necesită declarare a Ariilor Speciale de Conservare).

6.4.1. Parcuri Naționale din România

Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița, Parcul Național Cheile Bicazului-Hășmaș, Parcul Național Ceahlău, Parcul Național Călimani, Parcul Național Cozia, Parcul Național Domogled-Valea Cernei, Parcul Național Munții Măcinului, Parcul Național Piatra Craiului, Parcul Național Retezat, Parcul Național Munții Rodnei, Parcul Național Semenic-Cheile Carașului.

6.4.2. Munții Apuseni - Cetățile Ponorului

Cetățile Ponorului își datorează numele măreției sectorului de suprafață al unui grandios fenomen carstic. Este vorba despre trei mari circuri calcaroase numite doline. Albia Văii Cetăților se termină la baza unui perete înalt de 100 m în care se deschide impresionantul portal al peșterii Cetățile Ponorului de 73 m înălțime. După portal, spre dreapta urcă o pantă abruptă până la baza dolinei nordice, iar pe stânga se află izbul prin care reapar apele pierdute în Peștera Căput. Câțiva zeci de metri în aval, pe partea dreaptă, se găsesc “nările”, izbul din care se revarsă apele ce au pătruns în subteran în Poiana Ponor. Puțin mai aval, după un cot spre stânga, apare lumina ce pătrunde prin intrarea din dolina sudică, la care se ajunge urcând o pantă abruptă.

Vizitarea peșterii este accesibilă numai speologilor cu experiență sau turiștilor însoțiți de ghizi specializați, dotați cu echipament special adecvat parcurgerii râurilor subterane. Cei ce nu doresc să facă traversarea subterană pot continua din fața portalului pe poteca din stânga, traversând apoi șaua ce desparte dolina Ponor de dolina sudică. Aceasta, cea mai mare dintre cele trei doline, este străjuită de pereți de aproape 200 m înălțime. Poteca trece pe lângă cea de a doua intrare în Cetățile Ponorului, continuă apoi spre stânga, după care urmează un urcuș vertiginos de circa 30 de minute. Această porțiune este dificilă din cauza grohotișului alunecos și instabil. Cei care vor depăși acest obstacol vor fi recompensați pe deplin de grandioasa priveliște oferită de cele patru balcoane.